

การศึกษาศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน พื้นที่ลุ่มจังหวัดพัทลุง
 ดำรง ธรรม โสมใจ จินชานา นลินี จาริกภากร สุรเดช ปัจฉิมกุล

บทคัดย่อ

การศึกษาศักยภาพการผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันเพื่อจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสม สำหรับพื้นที่ลุ่มจังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลศักยภาพการผลิต ปัญหาการผลิต และการใช้ เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลุ่ม จังหวัดพัทลุง ในปี 2555 โดย สํารวจข้อมูลจากเกษตรกร 100 คนใน จังหวัดพัทลุง ผลการสำรวจสรุปดังนี้

เกษตรกรจังหวัดพัทลุงมีประสบการณ์ทำสวนปาล์มน้อยไม่เกิน 6 ปี มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 6.4 ไร่ สภาพพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นที่นา และปรับพื้นที่โดยขุดคูยกร่อง และไถยกร่อง สภาพแปลงส่วนใหญ่ มีน้ำท่วมแปลงในช่วงเดือน พ.ย. -ธ.ค. ระดับน้ำท่วม 60 ซม. การปลูก มีเกษตรกรจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งที่วางแผน ปลูกผิดทิศทาง คือวางแผนปลูกในทิศตะวันออก-ตะวันตก การดูแลรักษา พบว่ามีเกษตรกรอีกจำนวนมากที่ จัดการสวนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการในด้านการปลูก การตัดแต่งทางใบ การตัดแต่งช่อดอกร้อยละ การเก็บเกี่ยว และการกองทางใบในสวน ด้านการใช้ปุ๋ย พบว่าการให้ปุ๋ยช่วง 4 ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับต่ำกว่าที่แนะนำ และมีผู้ที่ใส่ตรงตามสูตรที่แนะนำน้อยมาก เกษตรกรมีคะแนนความรู้ร้อยละ 59 โดยเรื่องที่ควรให้ ความรู้เพิ่มเติมได้แก่เรื่อง ประโยชน์จากการกองทางใบ ผลกระทบจากการลดปริมาณปุ๋ย ระยะการพัฒนาและ การเปลี่ยนเพศของตาดอก วิธีใส่ปุ๋ยแม็กนีเซียม โปแตสเซียม ฟอสฟอรัส ระยะเวลาที่จะมีผลต่อผลผลิต หลังจากการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน และการขาดน้ำ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาปาล์มน้ำมันในจังหวัดพัทลุง ควรสร้างการยอมรับเรื่องการจัดการความอุดมสมบูรณ์และการใช้ปุ๋ย ตลอดจนการวางแผนการปรับพื้นที่ให้ลด ปัญหาจากน้ำท่วมขัง วางผังการปลูกให้ถูกทิศในแนวเหนือใต้ และป้องกันกำจัดหนูและด้วงกินใบในปาล์มเพื่ง ปลูก นักวิจัยและส่งเสริมควรจัดทำแปลงต้นแบบ และเพิ่มการติดตามแนะนำในแปลงเกษตรกร

บทนำ

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ที่กำลังเติบโตและขยายพื้นที่ปลูกในจังหวัดพัทลุง เนื่องจาก มีความเหมาะสมมากกว่าพืชอื่นในการปลูกในพื้นที่ลุ่มหรือนาร้าง และสามารถปลูกทดแทนยางพาราในนาลุ่ม ที่มีปัญหาผลผลิตต่ำ ซึ่งมีไม่ต่ำกว่า 1 แสนไร่ การขยายพื้นที่ปาล์มน้ำมันในจังหวัดพัทลุงเริ่มเกิดขึ้นในปี 2549 พื้นที่ปลูกปัจจุบันประมาณ 50,000 ไร่ การเพิ่มพื้นที่ปลูกได้มีการขยายอย่างต่อเนื่อง ประมาณ 20% ต่อปี โดย ปัจจุบันมีเกษตรกรรายย่อยมากกว่า 1,026 ราย สามารถผลิตปาล์มได้ประมาณ วันละ 120 ตัน กว่า 16 ล้านบาท/ เดือน

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นและการสังเกตสภาพสวนปาล์มบริเวณที่ลุ่มริมทะเลสาบสงขลา พบว่ามีปัญหาค่อนข้างมาก และเชื่อมโยงกันหลายด้าน เช่นเกษตรกรเริ่มปลูกเป็นครั้งแรกยังไม่มีประสบการณ์ การวางแผนการปรับสภาพพื้นที่นาลุ่มเป็นสวนปาล์มยังไม่เหมาะสมทำให้ต้นปาล์มน้ำมันเสียหายจากน้ำท่วม

ซึ่ง มีการใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำ GAP ของกรมวิชาการเกษตรน้อยมากแต่จะใช้สูตร 15-15-15 เพราะเชื่อตามคำแนะนำของผู้ค้าปุ๋ยและเข้าใจว่าดูแลปุ๋ยเหมือนไม้ผลทั่วไป ปัญหาเหล่านี้หากไม่รีบดำเนินการแก้ไขในระยะยาวจะทำให้ผลผลิตปาล์มตกต่ำ และไม่สามารถแข่งขันกับตลาดการค้าเสรีได้

ความเร่งด่วนของการแก้ไขปัญหาจึงควรที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ระบบการผลิตปัจจุบันให้ชัดเจน เพื่อให้ได้ทราบถึงลักษณะปัญหาทางวิชาการ ตลอดจนศึกษาโอกาสที่จะพัฒนาปาล์มน้ำมันไปปลูกทดแทนยางพาราที่เกษตรกรขยายการปลูกในพื้นที่ลุ่ม ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การวางแผนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการผลิตในระยะยาว ทั้งในการพัฒนาศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ให้เป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้วิชาการปาล์มน้ำมันในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง และแก้ปัญหาแก่เกษตรกรในพื้นที่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลศักยภาพการผลิต ปัญหาการผลิต และการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์ม น้ำมันในพื้นที่ลุ่ม จังหวัดพัทลุง ในปี 2555 และนำประเด็นปัญหามากำหนดแนวทางการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันพื้นที่ลุ่ม และผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจ เพื่อให้เป็นพืชทางเลือกใหม่สำหรับเกษตรกร

วิธีดำเนินการ

วิธีการดำเนินการและขั้นตอน

สำรวจสถานการณ์การผลิต ปัญหาการผลิต และการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน ของเกษตรกรในพื้นที่ลุ่ม จังหวัดพัทลุง โดยออกแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และกึ่งโครงสร้าง เพื่อสำรวจ/สัมภาษณ์เกษตรกรเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เทคโนโลยีการผลิต ศักยภาพการให้ผลผลิต ปัญหาการผลิต ปาล์มน้ำมันพื้นที่ลุ่ม จังหวัดพัทลุง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ศึกษา ตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) จากประชากรที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 1026 คน สามารถคำนวณจำนวนตัวอย่างเท่ากับ 288 คน สำหรับปี 2555 สัมภาษณ์เกษตรกร 100 ตัวอย่าง ข้อมูลเชิงปริมาณสรุปเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ จำแนก เหตุผล กระบวนการ และสรุปความสัมพันธ์ของข้อมูล

เวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินงาน	เริ่มต้น ปี 2555 สิ้นสุด ปี 2555
สถานที่ดำเนินงาน	พื้นที่เกษตรกรจังหวัดพัทลุง

ผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำสวนปาล์มน้ำมัน จ.พัทลุง

สมาชิกสหกรณ์ชาวสวนปาล์มพัทลุง มีจำนวน 1,027 คน พื้นที่ 12,479 ไร่ ส่วนใหญ่กระจายอยู่ในเขตพื้นที่ราบลุ่มและตำบลหมู่บ้านที่ติดลุ่มริมทะเลสาบสงขลา โดยเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 55 ปี มีแรงงานดูแลสวนปาล์มน้ำมัน 1.9 คน ประสบการณ์ทำสวนปาล์ม 4 ปี พื้นที่ปลูก 6.4 ไร่ จำนวนต้น 148 ต้น ปาล์มน้ำมันที่ปลูกในจังหวัดพัทลุง เริ่มปลูกมากในปี 2549 (ปัจจุบันอายุ 6 ปี) โดยการสนับสนุนของจังหวัดพัทลุง การปลูกได้ขยายตัวได้มีเพิ่มขึ้นในทุกปี โดยแหล่งงบประมาณการลงทุนปลูกและปรับพื้นที่ใช้ทุนตนเองร้อยละ 73.0 ราชการสนับสนุนลงทุน ร้อยละ 27

ตารางที่ 1 ปีที่ปลูกและอายุปาล์มน้ำมันที่ปลูกในจังหวัดพัทลุง

ปีที่ปลูก	อายุ	ร้อยละ
2549	6 ปี	27.0
2550	5 ปี	8.0
2551	4 ปี	19.0
2552	3 ปี	19.0
2553	2 ปี	14.0
2554	1 ปี	13.0
รวม		100.0

2. สภาพพื้นที่ปลูก

สภาพพื้นที่ปลูกร้อยละ 40.0 เป็นที่นาลุ่ม ร้อยละ 37.0 เป็นที่นาดอน ร้อยละ 13.0 เป็นที่ดอน และร้อยละ 10.0 เป็นที่พรุริมทะเลสาบ วิธีการปรับพื้นที่เกษตรกรร้อยละ 64.0 ใช้วิธีขุดคูยกร่อง และร้อยละ 36.0 ใช้วิธีการไถยกร่อง ลักษณะดินปลูกเป็นดินเหนียวร้อยละ 28.0 ดินร่วนทราย ร้อยละ 58.0 ดินร่วน ร้อยละ 8.0 ดินพรุ ร้อยละ 6.0 ความเป็นกรดต่างของดินเฉลี่ย 5.3 สภาพแปลงส่วนใหญ่คือร้อยละ 79.0 มีน้ำท่วมแปลงในช่วงเดือน พ.ย. -ธ.ค. ระดับน้ำท่วม 60 ซม.

3. การปลูก

เกษตรกรร้อยละ 60.0 ใช้ระยะ 9*9 เมตร รองลงมา คือ ร้อยละ 23.0 ใช้ระยะ 8*8 เมตร การวางแถวปลูกที่ถูกต้อง คือตามแนวทิศเหนือ-ใต้ มีร้อยละ 61.0 และอีกร้อยละ 39 วางแนวปลูกในทิศตะวันออก-ตะวันตก การขุดหลุมปลูกมีการใส่ปุ๋ย 0-3-0 อัตรา 0.5 กก./หลุม

4. พันธุ์

พันธุ์ที่ปลูกมีหลากหลายพันธุ์ ที่นิยมมากที่สุดคือ สุราษฎร์ธานี 2 มีร้อยละ 53.0 นอกจากนั้น เป็นของบริษัทเอกชนต่างๆ ได้แก่ ยูนิวานิช เปารังค์ เดลีการ์น่า Compact เดลีไนจีเรีย Youngambi คอสตาริก้า และแม่ใจ อายุต้นกล้าที่ใช้ปลูก 8-12 เดือน ร้อยละ 69 อายุ 13-17 เดือน ร้อยละ 22 และอายุ 5-7 เดือน ร้อยละ 9

5. การดูแลรักษา

การดูแลรักษาตามหลักวิชาการ พบว่ามีเกษตรกรที่จัดการสวนได้ถูกต้องตามหลักวิชาการด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการปลูกมีผู้จัดการได้ถูกต้องร้อยละ 63.0 การตัดแต่งทางใบ ร้อยละ 34.0 ตัดแต่งช่อดอกร้อยละ 28.0 การเก็บเกี่ยว ร้อยละ 29.0 และมีการกองทางใบในสวนร้อยละ 15.0

จากการสังเกตการเจริญเติบโต พบว่ามีแปลงเกษตรกรที่ต้นปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตตามปกติ ร้อยละ 89.0 แต่ตรวจพบอาการขาดธาตุอาหาร คือ ขาด K มากที่สุด ร้อยละ 47.0 ขาด B ร้อยละ 11.0 ขาด N ร้อยละ 6.0 และขาด P ร้อยละ 2.0 มีต้นปาล์มน้ำมันหนุทำลายเฉลี่ย 21.3 ต้น/ไร่ ค้างทำลาย 45.2 ต้น/ไร่

ตารางที่ 2 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกในจังหวัดพัทลุง

พันธุ์	ร้อยละ
สุราษฎร์ธานี 2	53.0
ยูนิวานิช	10.0
เปารงศ์	9.0
การ์น่า	9.0
Compact	8.0
ไนจีเรีย	4.0
Youngambi	3.0
คอสตารีก้า	3.0
แม่โจ้	1.0
Total	100.0

6. การใช้ปุ๋ย

เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยที่แตกต่างและหลากหลายสูตร เมื่อเปรียบเทียบกับที่กรมวิชาการเกษตรคำแนะนำ พบว่า การให้ปุ๋ยช่วง 1-3 ปี รวมให้ปุ๋ยเคมี 4.9 กก./ต้น/ปี อยู่ในระดับที่แนะนำ 3.25-8.5 กก./ต้น/ปี แต่มีการใส่สูตรที่แนะนำ คือ สูตร 21-0-0 ,0-0-60 ,18-46-0 และกลีเซอไรท์/โบรอน มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 9 ที่ใช้สูตรปุ๋ยตามคำแนะนำ และการให้ปุ๋ยช่วง 4 ปี ขึ้นไป รวมให้ปุ๋ยเคมี 3.4 กก./ต้น/ปี อยู่ในระดับต่ำกว่าที่แนะนำ 7.9-13.1 กก./ต้น/ปี และมีการใส่สูตรแนะนำ คือ สูตร 21-0-0 ,0-0-60 ,18-46-0 , 0-3-0 และกลีเซอไรท์/โบรอน มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 2 อัตราปุ๋ยที่ใช้ตามคำแนะนำ ปุ๋ยที่เกษตรกรใช้นอกเหนือจากที่กล่าวมา คือ ปุ๋ยคอก อินทรีเม็ด 13-13-21, 46-0-0, 14-10-30, 15-15-15 และ 25-7-7

7. การให้น้ำ มีร้อยละ 36.0 ที่มีการให้น้ำชลประทาน

8. รายได้ รายได้เฉลี่ย 71,046 บาท/ไร่/ปี ลงทุน 42,145 บาท/ไร่/ปี

9. แหล่งความรู้การจัดการสวน

เกษตรกรได้จากหลายแหล่ง ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 91.0 ได้จากเพื่อนบ้าน รองลงมาคือ สื่อมวลชน ร้อยละ 81.0 เอกสาร ร้อยละ 79.0 นอกจากนี้ ได้จากจากร้านขายวัสดุเกษตร อบรม และได้รับจากการปรึกษาเจ้าหน้าที่ที่มีน้อยเพียงร้อยละ 38.0 และดูงาน ร้อยละ 33.0

ตารางที่ 3 การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

สูตร	การให้ปุ๋ยช่วง 1-3 ปี				การให้ปุ๋ยช่วง 4 ปี ขึ้นไป			
	ผู้ใช้ ร้อยละ	เฉลี่ยต่อผู้ใช้	เฉลี่ยทั้งหมด	คำแนะนำ	ผู้ใช้ ร้อยละ	เฉลี่ย ต่อ ผู้ใช้	เฉลี่ย ทั้งหมด	คำแนะนำ
21-0-0	60.0	2.4	1.4	1.25-3.5	18	3.6	0.7	3.0 - 5.0
0-0-60	47.0	2.0	0.9	1.0-3.0	24	3.1	0.8	2.5 - 4.0
18-46-0	11.0	2.3	0.3	0.5-1.0	6	2.8	0.2	
กลีเซอไรท์/โบรอน	9.0	3.2	0.3	0.5 - 1.0/0.1	6	2.3	0.1	0.8 - 1.0/0.1
0-3-0	32.0	2.2	0.7		11	2.8	0.3	1.5 - 3.0
ปุ๋ยคอก	79.0	38.7	30.6		28	31.5	8.8	
15-15-15	34.0	1.9	0.7		12	3.0	0.4	
25-7-7	6.0	2.0	0.1			0		
46-0-0	6.0	1.2	0.1		2	1		
14-10-30	6.0	3.3	0.2		16	4.6	0.7	
13-13-21	7.0	2.2	0.2		7	2.9	0.2	
อินทรีย์เมื่อด	4	3.6	0.3		14	6.4	0.9	

คำแนะนำกรมวิชาการเกษตรสำหรับดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ตารางที่ 4 แหล่งความรู้ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

แหล่งความรู้	ร้อยละ
--------------	--------

1. เพื่อนบ้าน	91.0
2. สื่อมวลชน	81.0
3. เอกสาร	79.0
4. ร้านค้า	66.0
5. อบรม	50.0
6. เจ้าหน้าที่	38.0
7. คูงาน	33.0

10. การประเมินความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน

จากการตอบคำถามความรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน 24 ข้อ พบว่าเกษตรกรมีคะแนนความรู้น้อย คือเฉลี่ยร้อยละ 59 โดยจำแนกเป็นกลุ่มได้ดังนี้

เรื่องที่เกษตรกรร้อยละ 80-98 มีความรู้ได้แก่เรื่อง ระยะเวลาที่ควรส่งผลผลิตไปโรงงานหลังเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน รอบวันการเก็บเกี่ยว จำนวนครั้งการใส่ปุ๋ยต่อปี การแผ่กระจายของรากปาล์มน้ำมัน วิธีให้ปุ๋ยที่ดีที่สุดคือวิธีวิเคราะห์ใบ และหลักการตัดแต่งทางใบเมื่ออายุระหว่าง 1 - 3 ปี ตามลำดับ

เรื่องที่เกษตรกรร้อยละ 51-79 มีความรู้ได้แก่เรื่อง ผลจากฝนทิ้งช่วงติดต่อกันนานเกิน 3 เดือนแล้วจะมีผลให้ดอกตัวผู้เพิ่มขึ้น ตาดอกปาล์มสามารถเปลี่ยนเพศได้ การตัดแต่งทางใบเมื่ออายุระหว่าง 4 - 7 ปี ระยะเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันชนิดผลดิบสีดำและสีเขียว วิธีใส่ปุ๋ยในโตรเจน โปแตสเซียม และแมกนีเซียม สูตรปุ๋ยเคมีที่ควรใช้ ปริมาณทางใบสดต่อปี การตัดแต่งทางใบช่วงอายุระหว่าง 7 - 12 ปี และผลการให้น้ำต่อการเพิ่มผลผลิต ตามลำดับ

เรื่องที่เกษตรกรมีความรู้น้อย คือน้อยกว่าร้อยละ 50 มีความรู้ได้แก่เรื่อง ประโยชน์จากการกองทางใบเมื่อคิดเทียบเป็นปุ๋ยเคมี การลดปริมาณปุ๋ยจะมีผลกระทบต่ออย่างรุนแรงกับปาล์มที่มีอายุต่ำกว่า 8 ปี ระยะการพัฒนาจากระยะตาดอกจนถึงดอกบานพร้อมที่จะรับการผสม วิธีใส่แมกนีเซียม และโปแตสเซียม ระยะการเปลี่ยนเพศของตาดอก ระยะเวลาที่จะมีผลต่อผลผลิตหลังจากการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน ระยะเวลาที่จะส่งผลต่อผลผลิตหากเกิดฝนทิ้งช่วงติดต่อกันนานเกิน 3 เดือน และวิธีการใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัส ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ร้อยละเกษตรกรที่มีความรู้ความรู้อุปกรณ์น้ำมันของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

เรื่อง	ร้อยละผู้มี
--------	-------------

	ความรู้
1. ควรส่งเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันแล้ว โรงงานภายใน 24 ชั่วโมง	98
2. รอบการเก็บเกี่ยวปกติ 10 - 20 วัน ต่อครั้ง	95
3. การใส่ปุ๋ย ควรใส่ 2-3 ครั้ง/ปี	91
4. รากปาล์มน้ำมันจะทอดไปตามแนวอนอยู่บริเวณผิวดินระดับลึก 30 - 50 เซนติเมตร	90
5. วิธีให้ปุ๋ยที่ดีที่สุดคือวิธีวิเคราะห์ใบ	90
6. การตัดแต่งทางใบเมื่ออายุ 1 - 3 ปี ตัดทางใบที่แห้ง ทางใบที่มีโรคหรือแมลงทำลาย	83
7. ถ้าฝนทิ้งช่วงติดต่อกันนานเกิน 3 เดือน จะมีผลให้ดอกตัวผู้เพิ่มขึ้น	78
8. ตาดอกปาล์มจะเปลี่ยนเพศระหว่างดอกตัวผู้และตัวเมียได้	77
9. การตัดแต่งทางใบเมื่ออายุ 4 - 7 ปี ควรเหลือทางใบ 3 รอบนับจากทะเลายที่อยู่ล่างสุด	71
10. ควรเก็บเกี่ยวปาล์มชนิดผลดิบสีดำให้เก็บเกี่ยวเมื่อมีผลสุกร่วงจากทะเลาย 1 - 3 ผลเมื่อเดือนเปลือกจะเห็นเนื้อผลเป็นสีส้มเข้ม	70
11. ควรเก็บเกี่ยวปาล์มชนิดผลดิบสีเขียวเมื่อผลสุกเป็นสีส้มมากกว่า 80% ของผล หรือมีผลร่วง 1 - 3 ผล	66
12. วิธีใส่ปุ๋ยในโตรเจน โปแตสเซียม และแมกนีเซียม ควรหว่านบริเวณรอบโคนต้นให้ระยะห่างจากโคนต้นเพิ่มขึ้นตามอายุปาล์ม (0.50 เมตร ถึง 2.50 เมตร)	63
13. ควรใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 21-0-0 , 18-46-0 , 0-0-60 , กิเซอร์ไรท์ , โบแรท	60
14. ทางใบสดมีประมาณ 1.6 ต้นต่อปี	57
15. การตัดแต่งทางใบเมื่ออายุ 7 - 12 ปี ควรเหลือทางใบ 2 รอบนับจากทะเลายล่างสุด	53
16. การให้น้ำในเขตขาดน้ำจะมีผลทำให้เพิ่มผลผลิตถึง 2 เท่า	53
17. การกองทางใบ คิดเทียบเป็นปุ๋ยเคมี ประมาณ 40%	47
18. การลดปริมาณปุ๋ยจะมีผลกระทบต่ออย่างรุนแรงกับปาล์มที่มีอายุต่ำกว่า 8 ปี	43
19. การพัฒนาจากระยะตาดอกจนถึงดอกบานใช้เวลาประมาณ 33 - 34 เดือน	36
20. ควรใส่แมกนีเซียมก่อน โปแตสเซียมอย่างน้อย 2 สัปดาห์	32
21. การเปลี่ยนเพศของตาดอก จะเกิดขึ้นในช่วง 20 เดือนก่อนดอกบาน	20
22. การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันจะมีผลต่อผลผลิตหลังจากที่ใส่ไปแล้วประมาณ 2 ปี	18
23. ถ้าฝนทิ้งช่วงติดต่อกันนานเกิน 3 เดือน จะส่งผลให้ผลผลิตลดลงในเวลา 19-22 เดือน	16
24. การใส่ฟอสฟอรัสควรใส่บนกองทางหรือทะเลายเปล่า	15
เฉลี่ย	59

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาศักยภาพการผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันเพื่อจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ลุ่มจังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลศักยภาพการผลิต ปัญหาการผลิต และการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลุ่ม จังหวัดพัทลุง ในปี 2555 โดย สํารวจข้อมูลจากเกษตรกร 100 คนในจังหวัดพัทลุง ผลการสำรวจสรุปดังนี้

เกษตรกรมีแรงงานดูแลสวนปาล์มน้ำมัน 1.9 คน ประสบการณ์ทำสวนปาล์ม 4 ปี พื้นที่ปลูก 6.4 ไร่ จำนวนต้น 148 ต้น อายุปาล์มสูงสุด 6 ปี การปลูกมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในทุกๆปี โดยแหล่งงบประมาณการลงทุนปลูกและปรับพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทุนตนเอง สภาพพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นที่นา และปรับพื้นที่โดยขุดคูยกร่อง และไถยกร่อง ลักษณะดินปลูกเป็นดินเหนียวและดินร่วนทราย ความเป็นกรดค้างของดินเฉลี่ย 5.3 สภาพแปลงส่วนใหญ่ มีน้ำท่วมแปลงในช่วงเดือน พ.ย. -ธ.ค. ระดับน้ำท่วม 60 ซม.

การปลูก มีเกษตรกรจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งที่วางแผนปลูกผิดทิศทาง คือวางแผนปลูกในทิศ ตะวันออก-ตะวันตก พันธุ์ที่ปลูกมีหลากหลายพันธุ์ ที่นิยมมากที่สุดคือ สุราษฎร์ธานี 2 นอกจากนั้น เป็นของบริษัทเอกชนต่างๆ อายุต้นกล้าที่ใช้ปลูกส่วนใหญ่ 8-12 เดือน การดูแลรักษา พบว่ามีเกษตรกรอีกจำนวนมากที่จัดการสวนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการในด้านการปลูก การตัดแต่งทางใบ การตัดแต่งช่อดอกหรือระยะ การเก็บเกี่ยว และการกองทางใบในสวน

การใช้ปุ๋ย มีความแตกต่างกันและหลากหลายสูตร เมื่อเปรียบเทียบกับที่กรมวิชาการเกษตร คํานําแนะนํา พบว่า การให้ปุ๋ยช่วง 1-3 ปี อยู่ในอัตราที่แนะนํา และการให้ปุ๋ยช่วง 4 ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับต่ำกว่าที่แนะนํา และมีผู้ที่ใส่ตรงตามสูตรที่แนะนําน้อยมาก จึงส่งผลให้พบอาการขาดธาตุอาหาร K มากที่สุด สวนส่วนใหญ่ไม่มีการให้น้ำ นอกจากนั้นเกษตรกรพบปัญหารุนแรงคือหนู และ ค้างคาวทำลาย รายได้เฉลี่ย 71,046 บาท/ราย/ปี ลงทุน 42,145 บาท/ราย/ปี เกษตรกรได้ความรู้จากเพื่อนบ้าน สื่อมวลชน และ เอกสาร แต่ได้รับจากการปรึกษาเจ้าหน้าที่มีน้อย

การประเมินความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรมีคะแนนความรู้ที่น้อย คือเฉลี่ยร้อยละ 59 โดยเรื่องที่ควรให้ความรู้เพิ่มเติมได้แก่เรื่อง ประโยชน์จากการกองทางใบ ผลกระทบจากการลดปริมาณปุ๋ย ระยะการพัฒนาและการเปลี่ยนเพศของตาดอก วิธีใส่ปุ๋ยแมกนีเซียม โปแตสเซียม ฟอสฟอรัส ระยะเวลาที่จะมีผลต่อผลผลิตหลังจากการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน และการขาดน้ำ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาปาล์มน้ำมันในจังหวัดพัทลุงมีดังนี้

สำหรับชาวสวนปาล์มน้ำมันที่ปลูกแล้ว ควรสร้างการยอมรับเรื่องการจัดการความอุดมสมบูรณ์และการใช้ปุ๋ย เนื่องจากเกษตรกรยังมีการใช้ปุ๋ยไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งเกษตรกรเดิมมีอาชีพปลูกข้าว ไม่มีประสบการณ์ในการทำสวนปาล์ม จึงยังไม่ให้ความสำคัญด้านผลกระทบของการใช้ปุ๋ยที่ใช้เวลานานจึงจะแสดงผลไม่เหมือนกับไม้ผล

สำหรับชาวสวนปาล์มน้ำมันรายใหม่ที่ยังไม่ปลูก หากเป็นที่ลุ่มควรวางแผนการปรับพื้นที่ให้ลดปัญหาจากน้ำท่วมขัง วางผังการปลูกให้ถูกต้องทิศในแนวเหนือใต้ และป้องกันกำจัดหนูและค้างคาวกินใบในปาล์มเพิ่งปลูก

สำหรับนักวิจัย และส่งเสริม ควรมีแปลงต้นแบบ และเพิ่มการติดตามให้ความรู้ในแปลงเพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง

ประโยชน์ ผลลัพธ์

ได้ทราบข้อมูลการจัดการสวนปาล์มน้ำมันในจังหวัดพัทลุง และได้คำแนะนำที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาต่อไป

